

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezso ugyvedek.	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	---	---	---	---

Tisza beszél.

„Melyik Tiszát tetszik érteni? — Igaz, hiszen már két ugyanazon tulconservatív gondolkodású Tiszához van szerencsénk az Országházban: István és Kálmán testvérekhez.

Nos hát, István jelentette ki, hogy:

„Itt a Házban nem beszélek. Szükségtelen is, felesleges is. Az országban azonban szívesen nyilatkozom és beszélek majd.“ Közben azonban feliratkozott az ellenzекnél és hétfőn beszélt a Házban is. Beszélt és mondott sok olyat, amiből igazán azt kell következtetnünk, hogy szükségtelen is és felesleges is, hogy ögrófsága a Házban beszéljen, mert hiszen a nemzetnek, sőt saját pártjának is csak árt vele. Mert, hogy ő higgadt beszédet tudna mondani ott, ahol bizon bele bele szólnak a beszédbe: olyan nincs! Mit is mond? Dicsőíti a közös ármádiát, magasztalja a nagyhatalmiság áldásait, amelynek árnyékában roppant boldog lehetne a magyar, ha megelégednék egy egy császári mosollyal és nem repdesne képzeletével holmi „nemzeti vívmányok“ felé.

De hogy künn is — valahol — beszélni fog, az bizonyos.

Majd meghívják Aradra, Nagyváradra, Ungvárra, Árpádra vagy máshová, már csak lokális hiúságból is, hogy az ország figyelme pár napig újra oda forduljon. És gondoskodni is fog ögrófsága kellő kiszólásokról . . .

Könnyű is lesz ott künn beszélni, ahol aulikus és feje tetejére állított okoskodásaival felre tudja vezetni bálványimádó hallgatóit, zsebre rakva az eljeleneket „rebene gesta“ „jól végezve“ büszkén ellépdel, banket után kihajt a vasúthoz, visszarendeli a már 10 perccel előbb -- a rendes időben elment -- vonatot és — a nemzet félreismeret vezérének képzeletével — álomra hajtja a vonaton fáradt fejét.

Igen, igen: a vonatot vissza lehet rendelni; de az időt nem! Az idő halad és elsöpri az utjába álló okvetlenkedőket . . .

Meg van helye a maradiságnak is: a vallásban, amely lényegében semmi-fele, formájában pedig csak csekély és

nagyon lassu változást tűr meg. Ott helyén Tisza István, mint a ref. egyház egyik buzgó főgondnoka; de a nemzeti életbe ne akarja átvinni azt a conservatív gondolkodást és eljárást.

A politika s főleg a magyar nemzet létküzdeme más. A felsőbb akarat előtti feltétlen meghajlást, a mindenbe való belenyugvást, a predestinációt a magyar nemzet nem fogadhatja el, hanem küzd folyton életfelteteleit tevő jogaiért . . .! Ebben a Tiszák nem fogják megállíthatni, soha, soha, soha!

Sétálok az utcán

és igyekszem elterelni a figyelmemet a portól, de hiába. Ahol állandóan olyan veszekedettűl nagy a por, mint Baján, ott így kánikula idején hiába akar az ember másra gondolni, fáradt, lomha agya mégis csak visszatér a két örök témára: A porra és a melegre.

A porról jut eszembe, hogy tegnap a kezembe adtak egy cikket, lusta voltam elolvasni. Az éjszaka a kávéház kivilágított hűvös udvarán mégis ráfanyalodtam és elolvastam. Hát miről szól a cikk persze a porról. Ime ide iktatom.

»A hatóság, mint bizonytalan ártézi forrásból értesülünk már legközelebb még pedig lehetőleg az őszi szezonban kibocsátja rendelkezéseit amelyek hivatva vannak változtatni minden nyári panaszon.

E sorok írója abban a kellemetlen helyzetben van hogy mindenkit megelőzve közölheti a rendelkezés főbb pontjait.

Mindenekelőtt térjünk vissza a szép erkölcsi csökhöz és emlékezzünk a biblia szavára amely azt mondja, hogy porból lettünk, porrá válunk. Hogy melyik porból: bajai porból-e vagy szentistvániból tele van kutyairrig, bosszuálló emberrel, akik a szemet szemért elvet vallják s kétségkívül a város érdekei ellen munkálkodnak vele. Hiszen elég szeméttel van itt ugyanis, mirevaló a szaporítása.

A XX. század áthozott a multból egy veszedelmes bandát a procc emberek bandáját. Ezek úgy rázzák a rongyot, hogy olykor valószínűs portenger keletkezik a város feje fölött. A kecskeméti földrengésnél is nagyobb port ver föl ha egy kocsi végig megy az utcán. Segíteni kell hát a bajon és meg kell tiltani a kocsiknak, hogy végig menjenek az uton.

No lám. Ilyen tréfás hangokat is vált ki a bajai por.

Hát okosabb is a dolgot a tréfás oldalról felfogni. Mert miért mérgeledjék az ember ebben a kutyá melegben. Baj is az, hogy nem öntözik, nem locsolják az utcáinkat? Dehogya. Majd csak esik egyszer valamikor

az eső. Tanuljunk türelmet Magyarországi miniszterelnöktől. Ha a kegyelmes úr el tud várni 1913. január 1-ig arra, ami nemrégiben még oly sürgős volt neki, hogy Kanikulában sietett tárgyalatni a véderőreformot, miért ne várhatnánk mi is a locsolással addig, amíg nem rendelkez megint egy Tóth Kálmán ünnepélyt. Akkor biztosan fellocsolják az utcát, legalább Tóth Kálmán szobor környékét.

Közben eshetik meg valahogyan az eső is. Fatalisták vagyunk. Megadjuk magunkat a megváltozhatatlannak. Ha ma nem esik, esik holnap, a jövő héten, a jövő hónapban. Valamikor csak megnyílnak majd az ég csatornái! Türelmesek is vagyunk. Olyan nagyon türelmesek! Nem esik az eső? Majd esik. És ha már az eső nem esik, hát legalább van ami emelkedik. Az is valami. Emelkedik a krumpli, a liszt, a kenyér ára. Olyan szép volna mindez. Olyan nagyon szép. Csak egy baj van. Az árak emelkedésének arányában apad az erszényünknek a tartalma. Ott olyan apadás van már, hogy nincsen is, hogy mi apadjon. Itt már csak egy segíthet: a dagály. Az adósságok dagálya.

De nem baj. A nagygor, a nagy meleg és mi egyéb más mellett egy vigasztaló van. A főtéri ártézi kut vize megszaporodott. Azt mondják, hogy azóta lett a kut vize bővebb. anióta földrengés volt.

No lám. Így vagyunk mi szegény emberek. Mindig mást kell kívánnunk, ha valamit meg kívántunk. Ha azt akarjuk, hogy az utcáink locsolva legyenek, akkor valami hazafias ünnepet kell kívánnunk. Ha a víz megszáradását kívánjuk, akkor földrengést kell kívánnunk.

Azt még csak kívánjuk, hogy legyen ünnepély a szobornál, abból nem származhatik nagy baj (legfeljebb megizzadunk), de az ártézi kutat inkább javítsák a szakemberek, mint a földrengés. Ha drágább is valamivel, de nem olyan veszedelmes mint a földrengés.

Bevásárolt a csavargó.

Rabolni akart egy boltban.

Egy alig tizenhat esztendő suhanc került ma reggel a csendőrség kezeibe, rablás, csalás kísérlete és egyéb bűnök miatt. A csavargó fiatalágát megszegyentően vakmerő dolgokat csinált az elmúlt este.

Tegnap este beállított a Hajnald-utcában levő Szojkovics-féle szatocsüzletbe egy fiatal ember és bevásárolt. Összehalmozott már vagy harmincöt-nyolcvan korona értékű árut és aztán elkezdett kotorászni a zsebeiben. Eddig asszony volt a boltban. De éppen abban a pillanatban, amikor a bevásárlást befejezte és a zsebeiben kotorászni kezdett, belépett a boltosné ura, Szojkovics huszárorrmester.

Ekkor a fiatalember azt mondta, hogy holnap reggel eljön a portékáért, mert most

nincsen nála pénz. Itt lakik a szomszédban a nagybátyjánál. Ha akarják, adják neki oda a portékát, reggel kifizeti. Szojkovicsek nem hittek a jövevénynek, hanem elmentek vele az általa megjelölt házhoz, megkérdezték, hogy igaz-e az állítása.

Deutsch Izidor cipésznél kopogott be, aki nem ismerte a suharcot, mire az megugrott.

A Hajnald-utcából kiment Szent Jánosra, beállított késő este a Weisz-féle boltba, ahol vagy ötven korona értékű árut választott ki. Amikor fizetésre került volna a sor, kirántotta a fiatal csavargó revolverét a zsebéből és rákiáltott az öreg boltosra:

— Add ide a portékát és mind a pénzt, ami a boltban van, különben lelőlek.

Az öreg boltos azonban nem ijedt meg, rávetette magát a csavargóra és a lármára odajött emberekkel együtt ártalmatlanná tette, aztán átadták a csendőrségnek.

A csendőrfőnök azt mondta, hogy csak tréfát űzött és a szülei Baján laknak. Arra a felszólításra, hogy vezesse a szüleihez a csendőrt, össze-vissza vezette a városban de sehol sem ismerték. Végre kiszült, hogy nem bajai, idegen. Hogy hova való, még eddig nem mondta meg. A kiléte is bizonytalan. Eddig háromféle nevet vallott be.

Amikor a csendőr bekísérte Szent-Jánosról a városházára, a Sugovica parton leugrott az alacsonyabban fekvő partrészre és elakart menekülni. De a csendőrök utána vetették magukat, elérték, elfogták és most már bilincsbe verve kísérték be a rendőrséghez.

A csendőrség úgy tudja, hogy ezenkívül is követett el családi és rablási kísérleteket, amit majd a folyamatban levő nyomozás fog kideríteni.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. július 25.

A képviselőház ülése.

Taktikát változtatott a munkapárt. Ma Ráth Endrének és Bosnyák Gézának névszerinti szavazással megadták a kért szabadságot. Holnap Benedek János és Jeszenszky Ferenc szabadsága felett szavaznak névszerint.

Szabó István kigazdapárti nem fogadja el a javaslatot és azt kéri, osszassák fel a Házát, kérdeznek meg a nemzetet, kell-e a véderőjavaslat.

A hőség.

Budapesten ma 30 fok celsius volt a hőség. Ennek tudják be az orvosok az

Unió gőzmosó gyárában előfordult tegnapi szerencsétlenséget, amely ma megismétlődött. Két munkásnő hisztérikus görcsöskbe esett. Az orvosok azt mondják, hogy a hőségtől epidémikusan lépett fel ez a baja. Egyébként is számos balesetnek volt a hőség okozója. Egy vasuti munkás hógutaütésben meghalt.

Székely Mihály

magyar aviatikus ma Pozsonyba repült és onnan Bécsbe fog repülni.

A pápa

— mint ró mából jelentik — komolyan megbetegedett.

A konstantinápolyi tűz

átterjedt az ázsiai városrészekre is és most ott pusztít.

SZINÉSZET.

A milliő

ez a pompás bohózat ment tegnap este másodszer félház előtt. Az előadásban két új szereplő volt. A tenoristát kacagatóan, jól játszotta Szántó János. Pompás karikatúráját adta a jüi tenoristának. Jancsó Lenke Martinek Ilonka helyett játszotta a kokottot ügyesen és temperamentumosan. Ugy látszik, hogy Jancsóban van tehetség.

Az ezred apja

a Vígyszínháznak a műsordarabja kerül csütörtökön bemutatásra. Ez az előadás kétszeres érdeklődésre is számíthat. Egyrészt mert nagy sikerű ujdonság, másrészt pedig azért is, mert ez lesz Szabadkai József titkárnak a jutalomjátéka. Szabadkai ezidén sokat van a színpadon, gyakran szórakoztatja a publikumot. Rászolgált a közönség meleg szimpátiájára.

Heti műsor:

Szerda: Cigányszerelem. Félhelyárak.
Csütörtök: Ezred apja. Énekes bohózat. Szabadkai J. jutalomjátéka.
Péntek: Császár katonái. Félhelyár.
Szombat: Ártatlan Zsuzsi. Operette.
Vasárnap d. u.: Cigányszerelem. Félhelyárak.
» este: Ártatlan Zsuzsi. Operette.

NAPIHIREK.

Makáma a hőró! Hogy máma tollat emelek, — az oka pusztán a meleg — mely arcunkat bordóra festi. — Rém módon szenved minden ember — s a kinja úgy lelki, mint testi. — A vidéken már el sem hiszik, — hogy itt az aszfalt is izzik, — a légy a levegőbe sül — s székén marad ki rája ül — fűrődni érez ki-ki vágyat, — ma még a legszebb nő is bágyadt s ruhája bár kivágyva mélyan csókot ha kérsz, szól: »ne beszéljen! — Mit udvarolgat minden áron? — s elvégre is: ki csókol nyáron? — Ily rossz a hőség s nem csoda, — ha minden ember fut oda, hol mosolyog az uszoda. — Paskolhat ott hűvös habban — s e végre semmi rossz sincs abban — mivel a hőség rengeteg — s a legerősebb — sem mondhatják, hogy valaha — ily ekvatori hő vala. Bocsássák meg hát, hogy e cikket, — kényelmessen, ingujjban írom, — mivel a hőt el én sem bírom.

Öngyilkos elmebeteg. Egy családi ápolásba kiadott elmebeteg tegnap felakasztotta magát és meghalt.

A csónakokhoz vezető lépcsők ellen jött hozzánk panasz. A lépcső fokai rozogák, alig lehet rajtuk veszedelem nélkül a csónakra szállani. Ezen kívül hiányzik is egy lépcsőfok és nincsen olyan nap, amikor az uszodába járók közül többen meg ne csuszának. Ma is két hölgy majd beleesett a vízbe. Felhívjuk a rendőrség figyelmét erre az életveszedelemes állapotban levő lépcsőre és kérjük, hogy intézkedjék a lépcső minél előbb kijavítására.

Öt hete mulott annak, hogy nem esett Baján az eső. Rettenetes nagy szárazság. Nap-nap után lesik, hogy na most, ma esik az eső. És a helyett, hogy esnék, minden nap nagyobb és tűrhetetlenebb lesz a melegség. Ma délelőtt 11 órakor árnyékban 32 celsius fok volt a meleg. Hogy ez az állapot hova fog vezetni, azt igazán jó volna tudni.

NESTLÉ

az egészséges gyermekéletről

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok régóta bevált táplálékja.
Megóv a hányástól, hasmenéstől, belhurutól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismeretlenül fűzetet ingyen küld. NESTLÉ
Wien I., Biberstrasse 11.

Építenek. Az-az egyelőre még csak rombolnak. A Szegedi Bank által megvásárolt Bódog-téri volt Michitsch-féle ház bontása nagyban folyik. A bontás a jövő hónapban befejeződik és akkor hozzáláttnak a palota építéséhez.

A pezsgőfogyasztó közönség mindenütt előnyben részesíti a kitűnő zamatú, valódi francia o o o o

„Aubertin” pezsgőt

Aubertin & Cie, Epernay cégtől,
mely cégnek bors megyei képviselőjét a bajai
DRESCHER GYULA-cég bírja. ::

Az Aubertin-féle
„Fleur d'Epernay”
és „Finest dry
Sillery” pezsgők
a legfinomabbak

A főtéri ártézi kut egy idő óta sokkal bővebben, vastagabb sugarakban adja a vizet, mint adta eddig. Azt hiszik, hogy ezt a változást a multkori földrengés idézte elő. Ilyen eset volt már Baján. Amikor néhány év előtt szintén földrengés volt, a Kölesey utcai kút percenkint 300 liter vizet adott egy ideig. Aztán lecsökkent 120 literre, ma pedig alig ad öt litert. Csak ne álljon be ugyanilyen változás a főtéri kútnál is.

Naponta **zene-estély** a Casinó-vendéglő nyárihelyiségében **Horváth Sándor** személyes vezetése mellett. A n. é. közönség szíves pártfogásár kéri

teljes tisztelettel **Preimájér Pál,**
Casinó-vendéglős.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

Szerkesztői üzenet.

Egy leány. Hja, persze. A lényegéről megfeledkezünk. A bajos művész nő megmondotta, hogy a kettő együtvéve hány éves, de külön-külön nem. Hát megkérdeztük. D. is F. is 23 éves mulott március, illetve február hónapban. Most már csak azt szeretnők tudni, hogy Nagysád nyerte-e meg a fogadást és mibe fogadtak? Megírja?

Egy női és egy férfi

templomülés a bajai izraelita templomban eladó. Felvilágosítás kapható Atilla utca 19. szám alatt.

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Kellő iskolai képzettséggel
bíró ifjú

TANULÓUL

felvétetik

ifj. **Wagner Antal**

könyv-, zenemű- és
papirkereskedésében

BAJÁN.

A Sztanisicsi Takarékpénztár Országálláson a Hollandi Élelbiztosító Társasággal szövetkezve felvette ügykörébe, az **élelbiztosítással** kapcsolatos

heti betét üzletet is.

Aki magát **1000 korona töke biztosítására kötelezi**, az fizet hetenkint **1 koronát** és kor szerint egy csekély póttilletket, **15 év** letelte után, ha életben van, **kap 1000** koronát; ha pedig 15 év letelte előtt bármikor elhalna, családjának vagy hozzátartozóinak az **ezer korona azonnal kifizetetik.**

A biztosítás **több ezer** koronára is köthető.

A takarékpénztár a biztosítottnak előnyös feltételek mellett **kölcsönt is nyújt.**

A képviselettel **BAJA város** területére **Rothschild Zsigmond** bajai lakost bízták meg, ki az érdeklődőknek díjtalanul felvilágosítással szolgál. Lakása: **Munkácsy Mihály-utca 2. szám.** — Telefonszám 87.

Budapesti-út 25. számú, ezelőtt Sztruhák-fele házamban az utcai lakás (4 szoba, konyha 2 zárt üvegfolysó mellékkel, istállóval) — korcsmának különösen alkalmas, a mely jelenleg is korcsmaüzlet, **azonnal kibérelhető.** Ugyanott kisebb lakások is bérelhetők
Dr. Kelemen József ügyvéd.

HIRDETÉSEK
felvetetnek — a kiadóhivatalban.

A Bárány Szálloda

kellemes

nyári helyiségében

minden este és minden ünnep- és vasárnap **BURGER ARTUR** első rangú tamburás zenekara **hangversenyez.**

Naponta frissen csapolt sör. Minden délelőtt friss különféle villásreggelik.

Kitünő italok, izletes ételek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

kitünő tisztelettel

Horváth János

vendéglős.

Hatósági rendelet

szerint mindenki házánál köteles vizet készenlétben tartani. E célra legalkalmasabbnak és legtartósabbnak ajánlom saját gyártmányu

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Állandó készlet tégla-, cserép és cementárukban. Beocsini Portland és Roman Cement és I.a. darabos mész a legfrisebb állapotban mindig kapható **Grünhut Miksa**

Spitzer-fele tégla és cementárugyárában.
Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

Egy fiatal

fűszerkereskedő segéd

azonnal belepésre felvétetik ugyanott jó házból való fiú tanoncnak felvétetik.

Grünhut Miksa.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

**Cipész-üzlet
átvétel.**

Van szerencsém a nagyérdemű kö
zönség szives tudomására hozni, hogy
a régi **Weisz Henrik-féle** úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű
üzletével egyesítve, az Erzsébet királyné
utcában volt saját üzletemet is áthelyez-
tem a **Központi Szálloda** épüle-
tében tovább vezetem és tovább is azon
fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű,
jó és szolid munkával szolgáljam ki t.
megrendelőimet.

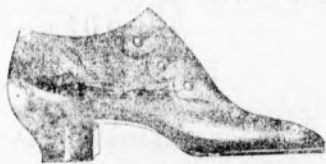
Raktáron tartok mindennemű, saját
készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szives párt-
fogását kéri

kitünő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész.

5000 □ öl területű a Lökert mellett
fekvő jókarban levő

szőlőm

terméssel együtt kedvező feltételekkel
azonnal eladó.

Felvilágosítással szolgál

Kazal Lajos

Gr. Batthyány-u 31.

**Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság
Budapest, Kőbánya.**

**Egészségéről van szó! Igyék naponta 1—2 palack
Dupla Maláta sört, de szt. István védjegyűt**

mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a **Kőbányai Polgári
Serfőződe ezen világhírű söre**, amelyet ma már minden országban
utánoznak. Nemcsak a **legélvezetesebb üdítő ital**, de csodálatos gyógyha-
tása is van, **idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmat-
lanság-, tüdő- és gyomor bajoknál**; igen ajánlandó **lábadozó be-
tegeknek és szoptató nőknek is.**

Átvánlja: **Noorden tanár Bécsben, Korányi tanár Buda-
pesten, Glax tanár Abbáziában és számos szaktekintély.**

**Bécs város kényes izlésű közönsége évenként 2.000.000
palacknál többet fogyaszt ezen magyar sörből**

Kapható: **Stampfl Jenő** cégnél **Baján.**

ETERNIT-PALA

HATSCHÉK SZABADALMA

a jelenkor legjobb tetője

könnyű, törhetetlen, fagy-, vihar- és tűzmentes.

vörös-, fehér- és szürke színekben

Tervrajzzal és költségvetéssel díjtalanul szolgál:

GOLDSCHMIDT LAJOS

épületanyag és tűzifa kereskedő

Eternit-pala egyedelarusító Baja város és területére.

TELEFON SZÁM 88.

„LINOLIN”

mosható padlómaz gyorsan száradó, tartós és tükröfényes, elsőrendű magyar gyártmány.
Főraktár: **Stampfl Jenő** fűszer-, esemege- és ásványviz-kereskedésében **Baján.**

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDÍT GYÓGYIT! ÜDÍT GYÓGYIT!
Telefonszám 81

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál,
hugykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szer-
vezetek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. : :
ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat **STAMPFL JENŐ** cégnél **BAJÁN.**
Telefonszám 81.

Telefonszám 81.

Rézkénpor, Rezgalic, Kénmáj és Rassiaháncs
legjutányosabb árban kapható

Stampfl Jenő cégnél **Baján.**

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.